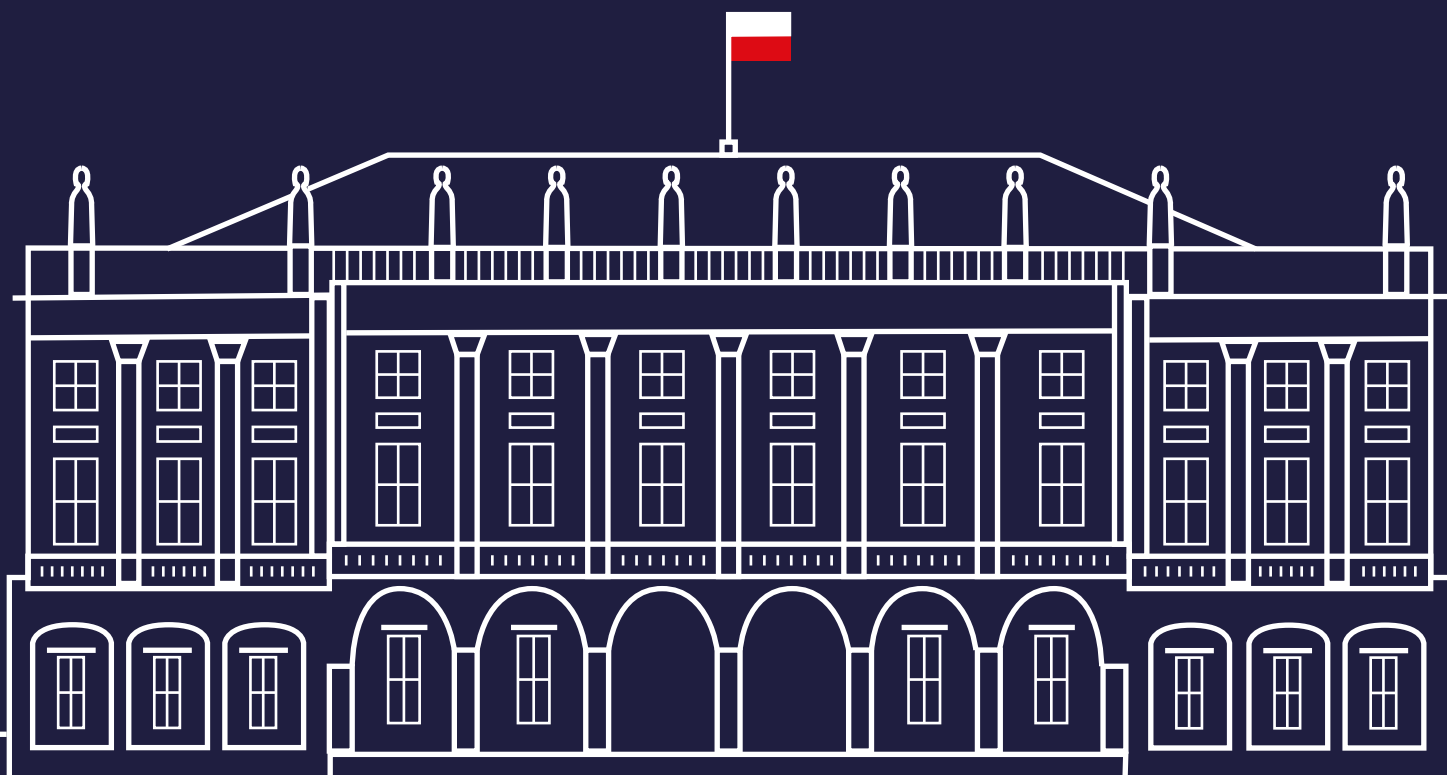

SCENARIUSZE LEKCJI

Prezydent RP

Autorki i autorzy: zespół „Młodzi głosują+”

Projekt i skład graficzny: Marek Łomacz

Redakcja: Barbara Kostrzewska

Warszawa 2020

Program:

Projekt realizowany przez:

Partner projektu:

Program „Młodzi głosują+” jest realizowany w ramach projektu nr POWR.03.01.00-00-T065/18 pt. „Aktywizacja społeczna i obywatelska młodych ludzi w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych”, zwanym dalej Projektem. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Priorytet III: Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym.

Rola i kompetencje Prezydenta RP

CELE W JĘZYKU UCZNIĄ/UCZENNICY

Potrafię:

- Wyjaśnić, jaką funkcję pełni prezydent w polskim systemie politycznym.
- Wymienić wybrane kompetencje prezydenta.
- Określić, jak wybierany jest prezydent.
- Wskazać, kiedy odbywają się najbliższe wybory prezydenckie w Polsce.

CZAS TRWANIA

45 min.

METODY I FORMY PRACY

- Praca indywidualna.
- Praca w parach.
- Praca z tekstem.
- Dyskusja.

ŚRODKI I MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- Karta pracy – **załącznik nr 1**.
- Wydrukowany **załącznik nr 2** (lub lista wypisana na tablicy).
- Markery/kreda.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. WPROWADZENIE

Zapytaj uczniów i uczennic, czy wiedzą, kto obecnie jest prezydentem w Polsce. Poproś ich także o przypomnienie sobie, jak nazywał się i kiedy sprawował władzę pierwszy polski prezydent.

Odpowiedź: *Pierwszym Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej był Gabriel Narutowicz, który został mianowany na to stanowisko 11 grudnia 1922 r.*

Podaj klasie cele lekcji zamieszczone na początku scenariusza.

2. PREZYDENT W PRZEKAZACH MEDIALNYCH

Poproś uczniów i uczennice o przypomnienie sobie wiadomości dotyczących prezydenta, jakie ostatnio widzieli lub czytali (w telewizji, radiu, gazecie, Internecie). Zapytaj, czego one dotyczyły i z jakimi uprawnieniami Prezydenta RP mogą być związane. Następnie zwróć uwagę, że to, o czym mówią, stanowi tylko część kompetencji Prezydenta RP, dlatego w dalszej części lekcji poznają wiele innych zadań, jakie wykonuje osoba piastująca to stanowisko.

3. KOMPETENCJE PREZYDENTA

Podziel klasę na pary, które następnie poproś o zapoznanie się z materiałem z **załącznika nr 1** – przeczytanie tekstu, a później uzupełnienie tabelki znajdującej się pod nim. Zbierz od uczniów i uczennic odpowiedzi, np. prosząc każdą parę o podanie jednego z uprawnień Prezydenta RP. Na koniec możesz uzupełnić tabelkę o brakujące elementy według klucza:

NAJWAŻNIEJSZE KOMPETENCJE PREZYDENTA:

Uprawnienia głowy państwa	Funkcje wykonawcze	Uprawnienia ustawodawcze	Uprawnienia w zakresie władzy sądowniczej
<ul style="list-style-type: none"> • Reprezentowanie państwa na zewnątrz • Mianowanie ambasadorów Polski • Ratyfikowanie umów międzynarodowych • Nadawanie odznaczeń • Nadawanie polskiego obywatelstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwierzchność nad siłami zbrojnymi • Powoływanie rządu i premiera • Wydawanie rozporządzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • Prawo zgłaszania własnych projektów ustaw • Podpisywanie ustaw i prawo weta • Rozwiązanie parlamentu w ściśle określonych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • Powoływanie sędziów • Możliwość korzystania z prawa łaski

4. KTÓRE KOMPETENCJE SĄ NAJWAŻNIEJSZE?

Przed lekcją wypisz na tablicy kompetencje Prezydenta RP lub wydrukuj na formacie minimum A3 listę z **załącznika nr 2** i w odpowiednim momencie umieść ją np. na tablicy czy na ścianie. Zadbaj o to, by wcześniej lista nie była widoczna dla uczniów i uczennic. Następnie rozdaj kredę (jeśli lista jest na tablicy) lub markery (jeśli lista jest na kartce). Zadaniem uczniów i uczennic będzie zdecydowanie, które trzy kompetencje Prezydenta RP są – ich zdaniem – najważniejsze.

Każdy z uczniów i każda z uczennic ma trzy kropki do dyspozycji. Kropki należy umieścić przy tych trzech kompetencjach, które uczeń/uczennica uważa za najważniejsze. Wszystkie trzy kropki można też przypiąć przy jednej kompetencji, jeśli zdaniem ucznia/uczennicy jest ona kluczowa. Przykład:

Marcin decyduje, że swoje trzy kropki rozdzieli na trzy kompetencje: reprezentowanie państwa na zewnątrz, zwierzchność nad siłami zbrojnymi oraz nadawanie polskiego obywatelstwa.

Małgosia stawia dwie kropki na prawo zgłaszania własnych projektów ustaw i jedną na zwierzchność nad siłami zbrojnymi.

Julia decyduje, że wszystkie trzy stawia na powołanie rządu i premiera.

Po oddaniu głosów przez całą klasę podsumuj wyniki i podkreśl te trzy kompetencje, które zdobyły najwięcej punktów. W ramach podsumowania zapytaj uczniów i uczennice, czy zgadzają się z takim wynikiem, a następnie wysłuchaj krótko argumentów.

5. PODSUMOWANIE

Zwróć uwagę uczniom i uczennicom, że podczas tej lekcji dowiedzieli się, jak ważną funkcję w państwie pełni prezydent. Możesz dodać, że według Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej to właśnie prezydent „jest najwyższym przedstawicielem Rzeczypospolitej Polskiej i gwarantem ciągłości władzy państwowej”, który „czuwa nad przestrzeganiem Konstytucji, stoi na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium” (art. 126 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), a cały rozdział V Konstytucji jest poświęcony temu urzędowi i jego kompetencjom.

Dlatego właśnie udział w wyborach prezydenckich jest tak ważny. W roku 2020 wybory na Prezydenta RP powinny się odbyć 10 maja. Warto wziąć w nich udział, jeśli posiada się czynne prawo wyborcze, a jeśli jeszcze nie można samodzielnie głosować – zachęcić innych do pójścia na wybory. W zapoznaniu się z propozycjami poszczególnych kandydatów i kandydatek może pomóc **Latarnik Wyborczy**. To proste narzędzie opracowane przez Centrum Edukacji Obywatelskiej, które umożliwia porównanie swoich poglądów z deklaracjami komitetów wyborczych.

www.latarnikwyborczy.pl

Pierwszy obywatel Rzeczypospolitej

Władzę wykonawczą w Polsce sprawują prezydent i rząd. Prezydent – głowa państwa – jest wybierany na pięcioletnią kadencję w wyborach powszechnych, bezpośrednich, równych i tajnych. Jego główne zadanie polega nie na bezpośrednim sprawowaniu rządów, lecz na czuwaniu nad tym, by nie dochodziło do poważnych konfliktów między różnymi organami władzy. Prezydent odgrywa więc przede wszystkim rolę arbitra – tym silniejszego, że obdarzonego mandatem zaufania przez większość obywateli. Taką formę państwa, w której głową jest wybierany przez obywateli prezydent, nazywamy republiką. Prezydent RP dysponuje, oczywiście, typowymi uprawnieniami głowy państwa, takimi jak reprezentowanie państwa w stosunkach międzynarodowych, prawo ratyfikowania umów międzynarodowych (jednak na ratyfikację ważniejszych umów musi się zgodzić parlament), mianowanie i odwoływanie ambasadorów reprezentujących Polskę w innych krajach, nadawanie odznaczeń i polskiego obywatelstwa oraz stosowanie prawa łaski (to znaczy zmniejszenie lub darowanie skazanemu części albo całości kary). Jednak jego kompetencje są w istocie znacznie większe. Prezydent bowiem powołuje nowego premiera (premier i jego rząd muszą jednak uzyskać aprobatę Sejmu) oraz niektórych najwyższych urzędników państwowych (np. sędziów), jest także zwierzchnikiem polskich sił zbrojnych. W ramach uprawnień wykonawczych wydaje rozporządzenia, które mają m.in. doprecyzować, w jaki sposób wprowadzić zmiany przewidziane uchwaloną ustawą. Może występować z orędyem do Sejmu, Senatu lub Zgromadzenia Narodowego, rozpisać referendum (za zgodą Senatu) oraz zgłaszać własne projekty ustaw. Ponadto podpisuje ustawy, ma też prawo weta wobec praw uchwalonych przez parlament (oprócz ustawy budżetowej). Sejm może odrzucić prezydenckie weto, gdy w głosowaniu opowie się przeciw niemu 3/5 posłów. Prezydent ma również prawo zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z prośbą o zbadanie, czy ustawa jest zgodna z Konstytucją. W dwóch wypadkach jest uprawniony nawet do rozwiązania parlamentu – jeśli nie uchwali on budżetu we właściwym terminie i jeśli Sejm nie jest w stanie wybrać premiera.

Źródło:

https://koss.ceo.org.pl/sites/koss.ceo.org.pl/files/koss_przykladowa_lekcja_7.pdf

<https://www.prezydent.pl/prezydent/kompetencje>

Najważniejsze kompetencje prezydenta:

Uprawnienia głowy państwa	Funkcje wykonawcze	Uprawnienia ustawodawcze	Uprawnienia w zakresie władzy sądowniczej

Najważniejsze kompetencje prezydenta:

- Reprezentowanie państwa na zewnątrz.
- Mianowanie ambasadorów Polski.
- Ratyfikowanie umów międzynarodowych.
- Nadawanie odznaczeń.
- Nadawanie polskiego obywatelstwa.
- Zwierzchność nad siłami zbrojnymi.
- Powoływanie rządu i premiera.
- Wydawanie rozporządzeń.
- Prawo zgłaszania własnych projektów ustaw.
- Podpisywanie ustaw i prawo weta.
- Rozwiązanie parlamentu w ściśle określonych sytuacjach.
- Powoływanie sędziów.
- Możliwość korzystania z prawa łaski.

Od 1995 r. Centrum Edukacji Obywatelskiej zaprasza polskie szkoły do prowadzenia działań profrekwencyjnych przed wyborami. Do tej pory w symulacjach wyborów wzięło udział niemal 3 miliony uczniów i uczennic! Celem akcji „Młodzi głosują” jest zwiększenie uczestnictwa młodych ludzi w życiu publicznym, w tym zachęcenie ich do świadomego udziału w wyborach poprzez:

- umożliwienie młodym udziału w wyborach szkolnych i oddania głosu na konkretne komitety wyborcze,
- dostarczenie informacji na temat procedur demokratycznych i znaczenia wyborów,
- zaangażowanie w działania na rzecz wysokiej frekwencji wyborczej, skierowane do dorosłych wyborców.

Młodzi ludzie – także niepełnoletni – mają swoje zdanie i poglądy. Program „Młodzi głosują” daje im możliwość wypowiedzenia się w ważnych sprawach dla kraju i wspólnoty europejskiej.

Uniwersytet SWPS to nowoczesna uczelnia oparta na trwałych wartościach. Silną pozycję zawdzięcza połączeniu wysokiej jakości dydaktyki z badaniami naukowymi spełniającymi światowe standardy. Oferuje praktyczne programy studiów z psychologii, prawa, zarządzania, dziennikarstwa, filologii, kulturoznawstwa czy wzornictwa, dostosowane do wymagań zmieniającego się rynku pracy. Uniwersytet SWPS od lat dzieli się wiedzą i popularyzuje naukę nie tylko w murach kampusów, lecz także za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz własnych kanałów multimedialnych. We współpracy z partnerami zewnętrznymi organizuje liczne wydarzenia poświęcone wyzwaniom współczesności. Dociera do młodzieży, rodziców i opiekunów, osób zainteresowanych samorozwojem, aktualną wiedzą o człowieku i społeczeństwie, nowymi trendami w nauce, kulturze, biznesie, prawie i designie.

Więcej informacji na stronie: www.swps.pl.

Centrum Edukacji Obywatelskiej jest największą polską organizacją pozarządową działającą w sektorze edukacji. Od blisko 25 lat zmieniamy polską szkołę i konsekwentnie pracujemy na rzecz tego, by młodzi ludzie uczyli się mądrzej i ciekawiej, a praca nauczycieli i nauczycielek oraz dyrektorów i dyrektorek była bardziej efektywna i satysfakcjonująca. Wprowadzamy do szkół nowoczesne metody nauczania oraz ocenianie kształtujące. Prowadzimy programy, które pomagają młodym ludziom zrozumieć świat, rozwijają krytyczne myślenie, wiarę we własne możliwości, uczą przedsiębiorczości i odpowiedzialności, zachęcają do angażowania się w życie publiczne i działania na rzecz innych.

Więcej informacji na stronie: www.ceo.org.pl.

